

Dialogoog en transitie	
Beschrijving maatschappelijk probleem/opgave	<p>Het veenweide gebied in het Groene Hart staat voor een grote transitie opgave. Innovatieve ondernemers zijn een belangrijke schakel voor een succesvolle transitie naar bodemdaling- en toekomstbestendige landbouw in het veengebied. Zij zijn op zoek naar oplossingen en antwoorden om een gezond bedrijf te hebben, te houden en/of over te nemen.</p> <p>Dit project is er op gericht op het stimuleren van meer innovatieve huidige generatie boeren. Dit projectonderdeel betreft het Nuffield-scholarship. Daarnaast wordt in dit project een praktische start gemaakt met het opleiden van een nieuwe generatie veenweideboeren die leren hoe ze bedrijfsmatig het beste kunnen inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen zoals het remmen van bodemdaling. Beide doelen zijn gericht op het stimuleren van de transitie in het waterbeheer, het bodem- en landgebruik en verdienmodellen voor een toekomstbestendig en economisch vitaal veenweidegebied. Dit project onderdeel heet Curriculum Onderwijs.</p> <p>Bodemdeling is een probleem van iedereen en een dialoog en transitie komt niet zomaar op gang. Deze speelt op verschillende niveaus binnen de landbouwsector, maatschappelijke organisaties, onderzoekers en bij de overheden op het niveau van beleidsmakers en bestuurders. Er gebeurt al het nodige maar met de voorgenomen activiteiten wordt op een aanvullende wijze invulling gegeven aan de noodzakelijke transitie in het landelijk gebied.</p>
Welke onderzoeksvraag wordt beantwoord	<p><u>Nuffield</u></p> <p>In de periode 2020 tot 2024 krijgen 2 à 4 agrariërs de kans om op basis van een opdracht uit vanuit het netwerk rond de Regio Deal bodemdaling. De opdrachten zullen variëren per jaar. In overleg met Nuffield wordt het selectie- en begeleidingsproces ingepland en worden kandidaten geselecteerd waarbij de motiveringsbrief en de innovatieve onderzoeksvraag een belangrijk criterium is.</p> <p><u>Curriculum Onderwijs (drie deelprojecten)</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Curriculum bodemdaling korte en lange termijn: samen met docenten komen tot een aantal concrete producten die nu toegepast kunnen worden en het formuleren van een aanpak voor verdere verankering van de veenweidekennis in het onderwijs (lange termijn); 2. Clickable infographic: Het beter ontsluiten van bestaande bodemdalingkennis uit rapporten, papers etc.; 3. Veenprofielen: Er worden 2* 4 veenprofielen gemaakt om aan studenten te laten zien wat de verschillen in ondergrond zijn en hoe deze ondergrond doorwerkt in de bedrijfsvoering.
Wat is de doelstelling van het project	<p>Nuffield: Doelstelling is om praktische agrarische kennis- en managementvaardigheden te vergroten. De scholarships geven ondernemers de mogelijkheid om hun kennis te vergroten, door te leren en studeren in landen die het beste bij het gekozen onderwerp van de studie passen. Daarnaast versterken de scholars de onderlinge kennisband tussen agrarische ondernemers in de landen die ze bezoeken. Eenmaal terug in Nederland wordt er van de scholars verwacht dat ze actief hun kennis verspreiden onder agrarische ondernemers en een bredere doelgroep.</p> <p>Curriculum onderwijs: Doelstelling van het project is het versterken van het onderwijs curriculum in het middelbaar en hoger agrarisch onderwijs op het gebied van veenweideproblematiek. Toekomstige agrariërs worden zich dan meer bewust van de maatschappelijke opgaven die spelen, welke handelingsperspectieven er zijn of welke nog ontwikkeld moeten worden en hoe</p>

	ze daaraan kunnen bijdragen. Het sterkt hen bij het formuleren van een visie over de eigen toekomst en het eigenaarschap om zelf maatregelen op hun bedrijf en in hun polder door te voeren.
Beoogde resultaten	<p>Nuffield: 2-4 extra geïnspireerde agrarische veenweideboeren</p> <p>Curriculum:</p> <ol style="list-style-type: none"> Curriculum bodemdaling korte en lange termijn Op de korte termijn (stap 1 en 2) is er een gesprek met docenten van diverse opleidingen om te inventariseren wat gewenst is. Dit vormt het vertrekpunt voor een aantal producten die in lesprogramma's/het onderwijs geïntegreerd worden. Op basis van de output wordt ook voor de lange termijn een voorstel (stap 5) opgeleverd voor de uitwerking van de verankering van veenweidekennis in het MBO en/of HBO onderwijs. Clickable infographic Het tweede deelproject (stap 3) betreft het komen tot een actuele en dynamische kennisinfrastructuur waarmee men kennis en elkaar eenvoudig kan vinden. Een aantal sleutelfiguren betrokken bij het onderwijs geeft aan dat het voor de huidige generatie studenten en docenten lastig is om goede kennisbronnen te vinden over bodemdaling. Het aanbod via Google is groot maar niet alles betreft verantwoorde kennis. Veenprofielen De nieuwe generatie veenweide boeren moeten in praktische zin begrijpen hoe ze bedrijfsmatig het beste kunnen inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen zoals bodemdaling. Een concreet aanknopingspunt, dat nu nog ontbreekt in het onderwijs, is het werken met zogenaamde veenprofielen (stap 4). In dit deelproject worden fysieke veenprofielen gemaakt en ingezet in het onderwijs.
Tussenresultaten	
Doelgroep	Docenten, studenten, onderzoekers
Deelnemers	Provincie Utrecht, Nationaal kennisprogramma Bodemdaling, LNV, VIC Zegveld, Aeres (HBO/MBO Dronten, Barneveld, Leeuwarden), Yuverta Houten, Clusius Alkmaar, Regio Deal bodemdaling Groene Hart
Contactpersoon + contactgegevens	Welmoed Visser: w.visser@kennisprogrammabodemdeling.nl Robert van Cleef: r.vanCleef@kennisprogrammabodemdeling.nl Marlies Feringa-Boon: marlies.feringa@provincie-utrecht.nl
Status	Startfase
Links	https://nuffield.nl/
Looptijd	2021-2022
Locatie	divers
Samenhang andere projecten	https://www.veenweiden.nl/dairy-triangle/
Peildatum	December 2021